

DRĘCZYĆ SIĘ (18) *vb impf*

się (9), sie (9).

praes 1 sg dręczeni się (2). ◇ *2 sg* dręczenisz się (2). ◇ *3 sg* dręczeni się (1). ◇ *1 pl* dręczenimy się (2).
◇ *praet 1 sg m* -em się dręczeni (1). ◇ *3 sg m* dręczeni się (4). ◇ *3 pl m pers* dręczeni się (1). ◇ *imp 2 pl* dręczenicie się (1). ◇ *con 2 sg m* byś się dręczeni (1). ◇ *3 sg m* by się dręczeni (1). ◇ *3 pl m pers* by się dręczeni (1). ◇ *part praes act* dręczeni się (1).

Sł stp, Cn, Linde brak.

1. Cierpieć psychicznie, gryźć się, martwić się; angi Mącz (10) : To dla ciebie miły panie dręczenimy sie [mortificamur] przez czały dzień [...] Te slowa mowia święci. Dręczenimy sie to iest cirpimy *WróbŻołt* 43/22; *Mącz* 9d; Ieden kápłan/ [...] zayrzac świętemu/ bárzo się dręczeni: á nie mogac ludzi od niego odwodzić/ łruc go vmyflił. *SkarŻyw* 250.

dręczeni się czym (3): Motz wielką fertza cirpię iże w tobie pálám/ twą sie milością dręczeni *OpecŻyw* 18; *Mącz* 9d; Bo to teraz czuię/ Czymem sie przedtym dręczeni/ teraz sie lekuię. *OstrEpit* A4.

dręczeni się przed czym (1): bo od pierwfłego dnia kthoregoś przyłozyl łercá twego ku wyrozumieniu/ ábyś sie dręczeni przed oblicznością Bogá thwego [ut te affligeres in conspectu Dei]/ wyflucháne łą slowá twoie *Leop Dan* 10/12.

Zwrot: »sam w sobie się dręczeni« (1): A ták pytam cię przecz się ták łam wfobie dręczenisz [quare tu conturbaris] gdyżes iest nie trwały? *BudBib* 4.Esdr 7/15.

Szereg: »dręczeni się, frasowac« (1): Thá [cnota] ciągnie áby sie dręczeni/ fráłował/ á iey zálie łzukał y ná włzem iej przifługował. *RejZwierc* 150.

2. Zadawać sobie dobrowolnie cierpienia (o praktykach religijnych); umartwiać się (7) : á ná oczýszenie vftáwili wielki poft/ [...] áby sie dręczeni/ lud/ dzyeci/ y dobytek. *BielKron* 97; *SkarŻyw* 167; Dręczeni się [miseri estote]/ y záłuycie/ y płáczcie *WujNT Iac* 4/9.

dręczeni się czym (4): *SkarŻyw* 575; [Zbawiciel] y modlitwę przez całą noc czynił/ y niespániem się dręczeni. *LatHar* 124.Cf *Zwrot*.

Zwrot: »postem się dręczeni« (2): A łam się przed się poftem dręczeni/ ták ifz kości ná nim przeliczyć mogł. *SkarŻyw* 135, 46.

3. W funkcji strony biernej: być męczonym, torturowanym [czym] (1) : iam się vkochał iábłkiem/ ty się dręczenisz krzyżowy^m drzewe^m *LatHar* 269.

Synonimy: **1.** boleć, cierpieć, frasowac się, gryźć się, trapić się, troskać się.

Formacje współrdzenne: nadręczeni się, udręczeni się; udręczeni się.

Cf **DRĘCZĄCY**